

Távközlés-szabályozás

bartolits@nhh.hu

A hazai hírközlés fejlődésének egyik meghatározó tényezője annak a környezetnek a helyzete, alakulása, melyben tevékenységét kifejti, gazdasági, üzleti számításait megtalálja. Ez a környezet sok elem-ből tevődik össze, a szereplők számára kiemelten fontos a szabályozás szerepe, de emellett komoly tényezőként jelentkezik a távközlés-gazdaság általános helyzete, a hazai elektronikai ipar alakulása és jelentős hatással vannak a piac alakulására az infokommunikáció általános nemzetközi trendjei is. Jelenlegi célszámunkat éppen ezért ezeknek a területeknek szenteljük.

A szabályozási munkában már hosszabb ideje fontos a nemzetközi trendek figyelemmel kísérése. Különösen fontos azonban a kitekintés 2004. május elseje óta, hiszen amióta Magyarország belépett az Európai Unióba, hazánkra nézve is kötelezettségeket ró az EU új szabályozási keretprogramja. A Híradástechnika 2004. novemberi száma több cikket is közölt az új szabályozási keretprogramról, valamint a hazai alkalmazásából fakadó teendőkről. Most, két évvel később már két cikk is a keretrendszer felülvizsgálatával, illetve továbbfejlesztésével foglalkozik.

Az első cikk azt a folyamatot mutatja be, melyet az Európai Unió az elektronikus hírközlésre vonatkozó keretrendszer felülvizsgálatára indított. A cikkből részletesen megismerhetjük a felülvizsgálat folyamatát, a különböző piaci szereplők hozzászólásait, az eddigi eredményeket és a Bizottság összefoglaló véleményét a folyó munkáról. Természetesen ennek a felülvizsgálatnak az eredményei csak később épülnek be az új keretprogramba, a várható tendenciák azonban fontosak lehetnek a hazai piac szereplői számára is. A cikkben ismertetett hozzászólásokból pedig jól látható, hogy a piac különböző pozícióban lévő szereplői mely területeken érzik a jelenlegi szabályozást megfelelőnek, illetve hol látják szükségét változtatásoknak, egyszerűsítéseknek.

A következő cikk más aspektusból vizsgálja az EU keretszabályozás továbbfejlesztését, kiindulásként az amerikai és az európai szabályozási modellt hasonlítja össze. Az elmúlt időszakban mindkét modell ért el sikereket, így érdekes kérdésként vetődik fel, hogy mit érdemes átvenni az EU-n kívüli szabályozási tapasztalatokból és azok hogyan építhetők be a keretprogramba. A szerzők a két paradigma összehasonlítása után vonnak le figyelemre méltó következtetéseket.

A harmadik szabályozással foglalkozó cikk a földfelszíni műsorszórás világába kalauzolja az Olvasót. A cikknek kettős aktualitása is van. Egyrészt idén nyáron zajlott le az a Körzeti Rádiótávközlési Értekezlet, mely-

nek eredményei alapjaiban meghatározzák a hazai digitális műsorszórás jövőbeni lehetőségeit. A másik aktualitást egy 100 éves évforduló adja: 1906 novemberében Berlinben tartották az ITU szervezésében az első Rádiótávíró Értekezletet, melynek eredményeként megszületett az első Rádiótávíró Egyezmény, melyet az 1909. évi XX. törvénycikk Magyarországon is bevezetett. Ezzel a cikkel tehát az ITU rádiószabályozásának a száz éves évfordulója előtt is tisztelgünk. Az akkori magyar küldöttségben Szalay Péter, a Posta és Távíroda vezérigazgatója, dr. Hennyey Vilmos igazgató és távközléstörténetünk egyik kiemelkedő alakja, Hollós József műszaki tanácsos vett részt. A 2006-os genfi értekezlet magyar küldöttségének tagjai a cikkben ismertetett eredményeikkel méltó módon csatlakoznak neves elődeikhez.

A negyedik szabályozási cikk szintén a jövőről szól, az újgenerációs hálózatok (NGN) megjelenésével és az ezzel kapcsolatos szabályozási kérdésekkel foglalkozik. A Híradástechnika októberi címszáma elsősorban műszaki oldalról mutatta be az újgenerációs hálózatokat, ebből a cikkből pedig azzal ismerkedhetünk meg, milyen technológiai paradigmaváltás váltja ki az NGN megjelenését, elterjedését, melyek ennek a folyamatnak a mozgatórugói és milyen szabályozási kérdések vetődnek fel a paradigmaváltás következményeként.

A hazai elektronikai ipar főbb tendenciáit, az iparszerkezet és a termékstruktúra váltás folyamatát mutatja be a következő cikk a rendszerváltás időszakától egészen napjainkig. A cikk a jelenlegi helyzetre alapozva és néhány makrogazdasági problémát is bemutatva a jövőre vonatkozóan is levon néhány fontos következtetést.

A hatodik cikk egy, az NHIT által elindított nagy ívű projekt eredményeit mutatja be. Az Információs Társadalom Technológiai Távlatai névre keresztelt projekt a következő évtizedre vonatkozó komplex technológiai jövőkép felvázolását tűzte ki céljául. A cikkből megismerhetjük, hogy a projekt milyen általános témaköröket vizsgált, mely területeken végzett részletes technológiai elemzéseket és az egyes területekre vonatkozó következtetések tömör összefoglalását is megtalálhatjuk benne.

Végezetül az NHH által idén szeptemberben szervezett „Paradigmaváltás vagy jobb szabályozás?” című nemzetközi konferenciáról olvashatunk egy összefoglaló beszámolót.

*Bartolits István, NHH
vendégszerkesztő*

*Szabó Csaba Attila,
főszerkesztő*